

Smysl a jeho zdroj

To, co pouze „jest“, nemusí (a vlastně nemůže) být základem či zdroje smysluplnosti; smysl je pouhým „jsoucím“ leda ukládám, je jim svěřován do opatrování a zachovávání (nebo rozmnožování, ovšem to za předpokladu, že ono „jsoucí“ není „pouze jsoucím“). Tradičně máme za to, že určitý děj či dějství může mít jen takový smysl, který mu byl udělen (a je nadále udělován) pouze jakoby zvenčí či lépe s předstihem, že mu je zajištěn ještě dříve, než může být samotným děním uskutečňován (anebo mařen, kažen, neuskutečňován). Avšak ono tomu je docela jinak: každému „jsoucím“ tj. každému dějícímu se „dění“ se může dostávat smyslu také (a zejména, právě původně!) zevnitř, z „nitra“ dění samého. A tomu lze porozumět jen v tom smyslu, že ono „nitro“ nechápeme jen „věcně“ či „předmětně“ (jakoby prostorově), nýbrž jako dosahující až k ryzí nepředmětnosti, rozumí se k jejímu „přícházení“. To může být nesprávně pochopeno právě jako jakési „předchůdnosti“ smyslu a smysluplnosti, které tu je (a může být) „před“ samým dějstvím či děním. A proto tu musíme nabádat k opatrnosti a ke změně orientace: „před“ nemusí nutně znamenat časovou minulost, nýbrž také a právě ono přícházení z budoucnosti (eventuelně přes „budost“ a jejím aktivním prostředkováním).

(Písek, 150325-2.)